

Příloha č. 3 zadávací dokumentace

1 Popis stávajícího stavu

1.1 Východiska pro systém základních registrů

Současný systém veřejné správy vychází a bude i nadále založen na principech hierarchického modelu v podobě, v jaké byl zaveden již v 18. století. Ve své aktuální formě však tento systém vykazuje značnou neefektivitu, plynoucí z roztržitosti stávajících datových evidencí, které navíc mohou obsahovat nejednotné údaje.

Jak uvádí důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o základních registrech, v současnosti neexistuje právní úprava, která by všem orgánům zajistila kvalitní a nezpochybnitelné údaje, které potřebují pro výkon své působnosti.

Ohledně dosavadního zavádění IT technologií do veřejné správy lze říci, že jejich používání nezměnilo organizační strukturu systému, avšak vede k urychlení zpracování informací, se kterými tento systém pracuje, nicméně datová struktura jakožto celek nadále vykazuje značnou míru neefektivity.

Základním identifikátorem občana je v současnosti rodné číslo, jehož použití však v souvislosti s rozmachem IT technologií představuje narůstající bezpečnostní riziko (v porovnání s dobou papírových kartoték).

V současnosti neexistuje unikátní zdroj nejčastěji využívaných údajů při výkonu veřejné správy. V praxi orgány veřejné moci tyto údaje zjišťují z mnoha různých zdrojů. Roztržitost stávajících evidencí (tj. neexistence jednotných dat v různých evidencích veřejné správy) a stávající nekomplexní právní úprava vede k neefektivnímu využití údajů, které již má stát k dispozici. Neexistuje právní úprava, která by umožnila tyto údaje sdílet a tím pádem efektivně využívat. Občan musí při jednání s úřady dokládat na několika místech již dříve doložené údaje.

Celkově lze tedy konstatovat, že ačkoliv má stát k dispozici dostatečné množství údajů, z technických i právních důvodů není schopen je využívat rychle, efektivně a v neposlední řadě i úsporně s ohledem na časové a finanční náklady jak státu, tak občanů a firem.

Informační systémy veřejné správy

Komplikovanou strukturu veřejné správy lze nejlépe popsat jako mnohočetně provázaný systém obrovského množství úřadů, které obhospodařují data související s výkonem jejich činnosti. Tyto úřady spravují různé agendy, které si mezi sebou předávají informace, a to:

- vždy na základě právní úpravy;
- přímo mezi sebou, většinou nezávisle na vůli občana;
- při předávání dat mezi agendami není zjišťován účel jejich dalšího využití.

Kvalifikovaný odhad stanovuje, že přibližně 30 000 úřadů spravuje cca 1000 Agend.¹

Funkční modely Informačních systémů veřejné správy (ISVS)

V současném systému veřejné správy vedle sebe existují tři různé funkční modely ISVS:

- Plně centralizovaný model, ve kterém se všechna data i funkčnost nachází v centru;
- Smíšený model, ve kterém existuje kompletní databáze v centru a pořizování a změna dat probíhá distribuovaně;

---

¹ Jedná se o kvalifikovaný odhad uvedený v dokumentu Ministerstva vnitra ČR nazvaném Základní registry – Operační strategie

- Plně decentralizovaný model bez centralizované databáze.

ISVS nepoužívají jednotnou datovou základnu a jsou na sobě nezávislé, v důsledku čehož se změny v datech v jedné databázi nepromítnou do dalších informačních systémů a občané jsou nuceni oznamovat různé změny na velkém množství úřadů.

Přístup klientů k informacím spravovaným veřejnou správou

Občané a firmy se k informacím spravovaným veřejnou správou mohou dostat prostřednictvím úředníka, který má přístup k ISVS, nebo pomocí specializovaných internetových aplikací, které v současnosti zahrnují:

- Portál veřejné správy ČR (www.portal.gov.cz);
- Czech POINT;
- Elektronické podatelny;
- Datové schránky.

Vzájemná komunikace ISVS

ISVS si v současnosti spolu navzájem předávají data jedním z následujících způsobů:

- Nechráněnou internetovou komunikací;
- Pomocí Virtuální privátní sítě (VPN) v rámci Komunikační infrastruktury veřejné správy (KIVS);
- Pomocí telekomunikačních struktur provozovaných subjekty státní správy mimo KIVS.

Vztah Agend a jejich IS

ISVS vznikají na základě záměru v určité oblasti, který je upraven právním předpisem. Následuje specializovaná Agenda obhospodařující příslušná data a informace, jejíž činnost je dále podpořena konkrétním ISVS. Zjevným nedostatkem tohoto systému je neexistence centralizovaného seznamu agend.